

EUROPOS TARYBA
EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMAS
ANTRASIS SKYRIUS

NUTARIMAS DĖL

Alvydo PUZINO
pareiškimo Nr. 63767/00
prieš Lietuvą

PRIIMTINUMO

Europos Žmogaus Teisių Teismas (antrasis skyrius), 2005 m. gruodžio 13 d. posėdžiaujant kolegijai, sudarytai iš:

pirmininko J.-P. COSTA,
teisėjų I. CABRAL BARRETO,
V. BUTKEVYCH,
A. MULARONI,
E. FURA-SANDSTRÖM,
D. JOČIENĖS,
D. POPOVIĆ,
ir *skyriaus kanclerės* S. DOLLÉ,

atsižvelgdamas į minėtą pareiškimą, pateiktą 2000 m. lapkričio 18 d.,

atsižvelgdamas į atsakovės Vyriausybės pateiktą poziciją ir į pareiškėjo kaip atsakymą pateiktą nuomonę,

po svarstymo nusprendė:

FAKTAI

Pareiškėjas Alvydas Puzinas yra Lietuvos Respublikos pilietis, gimęs 1952 m., gyvenantis Panevėžyje.

A. Bylos aplinkybės

Šalių pateikti bylos faktai gali būti apibendrinti kaip išdėstyta toliau.

1991 m. gruodžio 12 d. Aukščiausiasis Teismas skyrė pareiškėjui 13 metų laisvės atėmimo bausmę už nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis. Pareiškėjas atliko bausmę pataisos darbų įstaigoje Rasų g. Vilniuje (*Vilniaus sustiprintojo režimo pataisos darbų kolonijoje*). Jis buvo paleistas lygtinai nenurodytą 2002 metų dieną.

1. 1999 m. liepos 20 d. drausminė nuobauda

Pareiškėjas yra nuteistųjų savitarpio pagalbos ir paramos organizacijos „Laisvė“ pirmininkas. 1999 m. liepos 9 d. pareiškėjas šios organizacijos ir kai kurių kitų nuteistųjų vardu pasirašė skundą, kuriame skundėsi kalinimo sąlygomis pataisos darbų įstaigoje Rasų g. ir įvairiais kitais, tariamai neteisėtais, pataisos darbų

įstaigos administracijos veiksmais. Skundas buvo adresuotas 10 asmenų: penkiems valstybės pareigūnams ir penkiems privačios žiniasklaidos atstovams. Pasak pareiškėjo, jis išsiuntė skundą ne per pataisos darbų įstaigos administraciją, siekdamas išvengti cenzūravimo.

Nustačius, kad 1999 m. liepos 9 d. skundo išsiuntimas ne per pataisos darbų įstaigos administraciją pažeidžia Pataisos darbų kodeksą (50 straipsnio 6 dalį), 1999 m. liepos 20 d. Kalėjimų departamento direktorius skyrė pareiškėjui drausminę nuobaudą, uždraudamas jam gauti siuntinį pasimatymo su artimaisiais metu. Taip pat buvo nustatyta, kad Pataisos darbų įstaigų vidaus tvarkos laikinosios taisyklės (V priedas) draudžia nuteistiesiems naudotis asmeniniais kompiuteriais, kaip kad buvo šio laiško atveju. Direktorius nurodė, kad pareiškėjas galėjo kreiptis su skundu tik į valstybės institucijas, o ne į kitas organizacijas ar asmenis (50 straipsnio 1 dalis). Direktorius taip pat nurodė, kad Pataisos darbų kodeksas (50 straipsnio 6 dalis) draudžia siųsti skundus „už kitus nuteistuosius“. Atsižvelgiant į šiuos pažeidimus, pareiškėjui ir buvo skirta nuobauda.

Pareiškėjui šią nuobaudą apskundus, 1999 m. gruodžio 8 d. Seimo kontrolierė nustatė, kad Pataisos darbų kodekso nuostatos tinkamai negina nuteistųjų teisės jungtis į asociacijas. Seimo kontrolierė nepareiškė savo nuomonės dėl nuobaudos teisėtumo.

Pareiškėjas kreipėsi į administracinius teismus, teigdamas, kad nuobauda buvo neteisėta. 2000 m. kovo 6 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą kaip nepriskirtiną šio teismo jurisdikcijai.

2000 m. kovo 30 d. Vyriausiasis administracinis teismas paliko nutartį dėl skundo nepakeistą. Pareiškėjui šį sprendimą apskundus, 2000 m. gegužės 10 d. Apeliacinis teismas panaikino žemesnių instancijų teismų sprendimus. Teismas *inter alia* nustatė, kad pataisos darbų įstaigos administracija yra vykdomosios valdžios dalis ir todėl administraciniai teismai buvo kompetentingi išnagrinėti pareiškėjo skundą dėl pataisos darbų įstaigos administracijos tariamai neteisėtų veiksmų.

Vėliau pareiškėjas pateikė skundą pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso reikalavimus. 2001 m. gegužės 29 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas išnagrinėjo skundą dalyvaujant pareiškėjui, kuris buvo atvežtas į teismo posėdį tiesiai iš pataisos darbų įstaigos.

Teismas atmetė skundą kaip nepagrįstą ir nustatė, kad 1999 m. liepos 20 d. nuobauda buvo paskirta teisėtai. Teismas *inter alia* konstatavo, kad:

„Sutinkamai su LR PDK 50 str. 1 d., nuteistiesiems yra suteikta teisė kreiptis su pareiškimais, pasiūlymais ir skundais į valstybės organus, visuomenines organizacijas ir pareigūnus. Esant reikalui, prie šių raštų administracija gali pridėti savo paaiškinimus. Tačiau į nurodytas institucijas nuteistiesiems yra draudžiama kreiptis ne per pataisos darbų įstaigos administraciją (LR PDK 50 str. 6 d.). Pareiškėjas pripažino, kad pareiškimus dešimčiai adresatų išsiuntė nelegaliai – per asmenį, kuris baigė atlikti bausmę ir buvo paleistas iš bausmės atlikimo vietos. Tuo pačiu, administracijai buvo atimta teisė pareikšti savo samprotavimus pareiškime išdėstytais klausimais.“

2001 m. liepos 11 d. Vyriausiasis administracinis teismas atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą dėl minėto sprendimo, *inter alia* konstatuodamas, kad:

„nepagrįsti pareiškėjo teiginiai, jog [atitinkamos] LR Pataisos darbų kodekso normos prieštarauja LR Konstitucijai. Pareiškėjas privalo įvertinti, kad jis yra nuteistas laisvės atėmimu ir todėl jo teisinė padėtis yra kitokia, nei kitų žmonių, kurie nėra pažeidę įstatymo <...>.“

Kaip matyti iš bylos medžiagos, pareiškėjas [1999 m. liepos 20 d.] buvo nubaustas ne už tai, kad susirašinėjo su visuomenės informavimo priemonių atstovais, o už tai, kad pažeidė PDK 50 str. nustatytą kreipimosi [su tokia korespondencija] per pataisos darbų įstaigos administraciją tvarką. Tas pats pažymėtina ir dėl pareiškėjo teiginių, jog jis skundžiamu nutarimu buvo nubaustas už kritiką, įsitikinimų turėjimą ar informacijos skleidimą.“

Šis sprendimas buvo galutinis.

2. *Perkėlimas į tardymo izoliatorių-kalėjimą Vilniuje*

Pareiškėjas pateikė skundą dėl pataisos darbų įstaigos Rasų g. administracijos veiksmų, teigdamas, kad nuo 2000 m. birželio 30 d. iki liepos 14 d. jis buvo neteisėtai perkeltas ir laikomas tardymo izoliatoriuje-kalėjime Vilniuje.

2000 m. lapkričio 8 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas skundą atmetė, nustatęs, kad pareiškėjas buvo laikinai perkeltas į tardymo izoliatorių-kalėjimą Vilniuje, siekiant užtikrinti jo dalyvavimą kitame teismo posėdyje, kuris turėjo įvykti 2000 m. liepos 12 d. ir kuriame pareiškėją, kaip atitinkamos bylos šalį, posėdyje kvietė dalyvauti teisėjas. Nustatyta, kad pareiškėjas galėjo būti atvežtas į teismo posėdį tik iš tardymo izoliatoriaus-kalėjimo Vilniuje ir todėl jo laikinas perkėlimas į šį kalėjimą buvo teisėtas.

Pareiškėjas šį sprendimą apskundė. 2001 m. vasario 27 d. Vyriausiasis administracinis teismas patenkino pareiškėjo skundą ir panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą. Apeliacinės instancijos teismo nuomone, pareiškėjo perkėlimas buvo neteisėtas, kadangi buvo kitų galimybių atgabenti pareiškėją iš pataisos darbų įstaigos Rasų g. į 2000 m. liepos 12 d. teismo posėdį. Pareiškėjui buvo priteistas 300,40 litų¹ turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas už neteisėtą perkėlimą ir laikymą Vilniaus tardymo izoliatoriuje-kalėjime nuo 2000 m. birželio 30 d. iki liepos 14 d.

2001 m. vasario 27 d. teismo sprendimas buvo įvykdytas pataisos darbų įstaigos direktoriaus 2001 m. balandžio 13 d. įsakymu.

3. *Kiti pareiškėjo skundai, pateikti kalinimo metu*

Pareiškėjas taip pat pateikė skundą dėl diskriminavimo, teigdamas, kad 25 proc. jo darbo užmokesčio už darbą pataisos darbų įstaigoje buvo atskaitomi, atsižvelgiant į jo teistumą. Jis taip pat teigė, kad vidaus socialinio draudimo įstatymai yra diskriminuojantys, kadangi jie draudžia buvusiems kaliniams reikalauti pensijų ar kitų socialinių išmokų už darbą įkalinimo metu. 2001 m. vasario 12 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė skundą kaip nepagrįstą. 2001 m. gegužės 10 d. Vyriausiasis administracinis teismas paliko šį sprendimą nepakeistą.

Pareiškėjas taip pat nesėkmingai kreipėsi į įvairius teismus, prašydamas lygtinio paleidimo ir amnestijos. Jis taip pat prašė peržiūrėti jo apkaltinamąjį nuosprendį tuo pagrindu, kad byla nagrinėjęs teismas neteisėtai aiškino vidaus baudžiamąją teisę. Šie skundai buvo atmesti kaip nepagrįsti pagal vidaus teisę.

4. *Skundas dėl restitucijos*

Pareiškėjo senelio žemė (7,07 hektaro) buvo okupacinės sovietų valdžios nacionalizuota penktajame dešimtmetyje. Atkūrus Lietuvos Respublikos nepriklausomybę 1990 m., pareiškėjo motina gavo kompensaciją natūra už 2 hektarus seneliui priklausiusios žemės, vadovaujantis atitinkamais vidaus nuosavybės teisių atkūrimo teisės aktais. Motinai 1999 m. mirus, pareiškėjas kreipėsi į teismą dėl jos palikimo, reikalaudamas atkurti nuosavybės teises į likusius 5,07 hektarus žemės.

2001 m. balandžio 12 d. Panevėžio apygardos administracinis teismas patenkino pareiškėjo skundą ir nurodė vietos valdžios institucijoms iki 2001 m. rugpjūčio 23 d. atkurti pareiškėjo motinos nuosavybės teises į 5,07 hektarus žemės. 2001 m. birželio 5 d. Vyriausiasis administracinis teismas išnagrinėjęs bylą apeliacine tvarka šį sprendimą paliko nepakeistą.

2001 m. balandžio 12 d. sprendimas buvo įvykdytas 2001 m. rugpjūčio 22 d. vietos valdžios sprendimu atkurti nuosavybės teises pareiškėjo velionei motinai.

B. Bylai reikšminga vidaus teisė ir praktika

Pataisos darbų kodekso, galiojusio bylai reikšmingu metu, 50 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta, kad nuteistieji turi teisę kreiptis „su pasiūlymais, pareiškimais ir skundais į valstybės organus, visuomenines organizacijas ir pareigūnus.“

Vadovaujantis tuo metu galiojusio Pataisos darbų kodekso 50 straipsnio 6 dalimi, nuteistųjų korespondencija gali būti siunčiama tik per pataisos darbų įstaigos administraciją.

Pataisos darbų įstaigų vidaus tvarkos laikinųjų taisyklių, galiojusių bylai reikšmingu metu, 7.3.2 punkte buvo numatyta:

¹ Apie 87 eurus.

„[Nuteistųjų] pasiūlymai, pareiškimai ir skundai, kuriuose keliamus klausimus yra kompetentinga spręsti pataisos darbų įstaigos administracija, adresatui nesiunčiami, o nagrinėjami vietoje. Pataisos darbų įstaigos vadovybės įpareigotas darbuotojas, išnagrinėjęs pasiūlymą, pareiškimą ar skundą, surašo pažymą <...> ir perduoda ją įsegti į nuteistojo asmens bylą. Nuteistajam nesutikus, pasiūlymas, pareiškimas ar skundas išsiunčiamas adresatui kartu su administracijos pažyma. <...> Jei nuteistasis pakartotinai siunčia analogiško turinio pasiūlymą, pareiškimą arba skundą, įstaigos administracija pridedamoje pažymoje nurodo, <...> koks nuteistajam buvo duotas atsakymas. Jei organas, organizacija ar pareigūnas, į kuriuos kreipiasi su pasiūlymu, pareiškimu ar skundu nuteistasis, yra nekompetentingi spręsti keliamus klausimus, įstaigos administracija rekomenduoja nuteistajam peradresuoti pasiūlymą, pareiškimą ar skundą. Nuteistajam atsisakius peradresuoti, pasiūlymas, pareiškimas arba skundas išsiunčiamas adresatui.“

Kitos bylai reikšmingos vidaus teisės nuostatos dėl nuteistųjų korespondencijos cenzūravimo yra apibendrintos bylose *Valašinas prieš Lietuvą* (no. 44558/98, 2001-07-24, §§ 92–97, ECHR 2001-VIII) ir *Puzinas prieš Lietuvą* (no. 44800/98, 2002-03-14, §§ 15–17).

Bylai reikšmingos vidaus teisės nuostatos dėl nuosavybės teisių atkūrimo teisės aktų ir teismo sprendimų vykdymo yra apibendrintos byloje *Jasiūnienė prieš Lietuvą* (no. 41510/98, 2000-10-24, §§ 22–23).

SKUNDAI

1. Remdamasis Konvencijos 3, 6, 8, 10, 13 ir 14 straipsniais, pareiškėjas skundėsi dėl 1999 m. liepos 20 d. drausminės nuobaudos. Jo nuomone, minėta nuobauda patvirtina tai, kad vidaus įstatymai ir teismai neapgynė jo, kaip nuteistojo, nuo pataisos darbų įstaigos administracijos savavališko trukdymo jam pasinaudoti Konvencijos suteikiamomis teisėmis ir laisvėmis.

2. Remdamasis Konvencijos 3 ir 13 straipsniais, pareiškėjas skundėsi, kad jo laikinas perkėlimas į Vilniaus tardymo izoliatorių-kalėjimą buvo neteisėtas ir prilygo savavališkam nubaudimui už aktyvią jo veiklą ginant nuteistųjų teises. Pareiškėjas taip pat teigė, kad 2001 m. vasario 27 d. Vyriausiojo administracinio teismo sprendimas nebuvo įvykdytas.

3. Remdamasis Konvencijos 4 ir 14 straipsniais bei 1 Protokolo 1 straipsniu, pareiškėjas skundėsi, kad jam buvo atskaitomi 25 proc. jo darbo užmokesčio už darbą pataisos darbų įstaigoje. Šių nuostatų pagrindu pareiškėjas taip pat skundėsi dėl Lietuvos vidaus socialinio draudimo teisės aktų, neleidžiančių nuteistajam reikalauti pensijos ar kitų socialinių išmokų už jo darbą pataisos darbų įstaigose, nepakankamumo.

4. Remdamasis Konvencijos 3, 5, 6, 7, 13 ir 14 straipsniais bei Konvencijos 7 Protokolo 2 straipsniu, pareiškėjas skundėsi, kad jis negalėjo teisėtai pagrindais pasiekti lygtinio paleidimo, amnestijos ar nužudymo bylos nagrinėjimo atnaujinimo ir kad teismo procesai, kuriuose buvo išnagrinėti jo skundai, buvo neteisingi.

5. Remdamasis Konvencijos 6, 13 ir 14 straipsniais bei 1 Protokolo 1 straipsniu, pareiškėjas skundėsi, kad vietos valdžios institucijos neįvykdė 2001 m. balandžio 12 d. teismo sprendimo. Pareiškėjas taip pat teigė, kad šios bylos atžvilgiu jis buvo diskriminuojamas teismuose ir kitose valstybės institucijose.

TEISĖ

1. Pareiškėjas teigė, kad 1999 m. liepos 20 d. nuobauda, kuria jis buvo nubaustas už skundo dėl kalinimo sąlygų pataisos darbų įstaigoje Rusų g. išsiuntimą, jam buvo skirta pažeidžiant Konvencijos 3, 6, 8, 10, 11, 13 ir 14 straipsnius.

Teismo nuomone, šis skundas yra nagrinėtinas tik pagal Konvencijos 8, 10 ir 11 straipsnius, kurių atitinkamose dalyse numatyta:

8 straipsnis

„1. Kiekvienas turi teisę į tai, kad būtų gerbiamas jo <...> susirašinėjimas.

2. Valstybės institucijos neturi teisės apriboti naudojimosi šiomis teisėmis, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus ir kai tai būtina demokratinėje visuomenėje <...>, siekiant užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams <...>.“

10 straipsnis

„1. Kiekvienas turi teisę į saviraiškos laisvę. Ši teisė apima laisvę turėti savo nuomonę, gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijų netrukdomam <...>.“

2. Naudojimasis šiomis laisvėmis, kadangi tai yra susiję ir su pareigomis bei atsakomybe, gali būti priklausomas nuo tam tikrų formalumų, sąlygų, apribojimų ar sankcijų, kurias nustato įstatymas ir kurios demokratinėje visuomenėje yra būtinos <...>, siekiant užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams <...>.“

11 straipsnis

„1. Kiekvienas turi teisę į taikių susirinkimų laisvę, taip pat laisvę jungtis į asociacijas kartu su kitais <...>.“

2. Naudojimuisi šiomis teisėmis netaikomi jokie apribojimai, išskyrus tuos, kuriuos nustato įstatymas ir kurie yra būtini demokratinėje visuomenėje <...>, siekiant užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams <...>.“

Vyriausybė tvirtino, kad įstatymuose nustatytas reikalavimas nuteistiesiems siųsti savo korespondenciją per pataisos darbų įstaigos administraciją ir su tuo susijusi nuobauda pareiškėjui, skirta už šio reikalavimo pažeidimą, nedraudžia nuteistiesiems siųsti skundų. Tuo metu galiojusio Pataisos darbų kodekso 50 straipsnio 6 dalies ir Pataisos darbų įstaigų vidaus tvarkos laikinųjų taisyklių 7.3.2 punkto reikalavimai atitiko bendrąjį interesą užkirsti kelią nuteistųjų piktnaudžiavimui, siekiant veiksmingesnio jų skundų nagrinėjimo ir pataisos darbų įstaigų administracijos teisinės pagalbos nuteistiesiems teikimo. Vyriausybė teigė, kad bylai reikšmingu metu galioję vidaus teisės aktai nedraudė nuteistiesiems siųsti korespondenciją privačioms organizacijoms, tokioms kaip žiniasklaida, priskiriamoms „visuomeninių organizacijų“ kategorijai Pataisos darbų kodekso 50 straipsnio 1 dalies požiūriu. Bet kuriuo atveju, tai, kad pareiškėjas išsiuntė savo skundą tiesiogiai žiniasklaidai, nebuvo lemiamas pagrindas 1999 m. liepos 20 d. nuobaudai skirti. Ši nuobauda taip pat nebuvo susijusi su jokiais kitais 1999 m. liepos 9 d. pareiškėjo skundo esminiais elementais, tokiais kaip skundo pasirašymas nuteistųjų asociacijos vardu.

Pareiškėjas nesutiko, teigdamas, kad pagal vidaus teisę jis, kaip nuteistasis, nebuvo apsaugotas nuo pataisos darbų įstaigos savavališko trukdymo įgyvendinti savo teises pagal Konvencijos 8 straipsnį. Bylai reikšmingu metu galiojusiais vidaus teisės aktais buvo leidžiamas nuteistųjų korespondencijos cenzūravimas be jokios atrankos. Todėl pareiškėjas bijojo, kad jo skundas dėl kalinimo sąlygų bus cenzūruojamas, jeigu jis jį siųs per pataisos darbų įstaigos administraciją. Pareiškėjas taip pat teigė, kad 1999 m. liepos 20 d. jam skirta nuobauda patvirtino, jog bylai reikšmingu metu galioję vidaus teisės aktai draudė jam siųsti skundus privačiai žiniasklaidai arba skųstis nuteistųjų asociacijos vardu, taip pažeidžiant Konvencijos 10 ir 11 straipsnius.

Atsižvelgęs į šalių pateiktas pastabas, Teismas mano, kad pareiškėjo skundai pagal Konvencijos 8, 10 ir 11 straipsnius dėl nuteistųjų korespondencijos cenzūravimo ir su tuo susijusios 1999 m. liepos 20 d. drausminės nuobaudos kelia sudėtingus faktų ir teisės klausimus, kurių išsprendimas turi priklausyti nuo bylos esmės nagrinėjimo. Todėl ši pareiškimo dalis negali būti laikoma aiškiai nepagrįsta Konvencijos 35 straipsnio 3 dalies požiūriu. Joks kitas pagrindas paskelbti ją nepriimtina nenustatytas.

Dėl pareiškėjo skundų, susijusių su 1999 m. liepos 20 d. drausmine nuobauda, pateiktų pagal Konvencijos 3, 6, 13 ir 14 straipsnius, Teismas bylos medžiagoje neranda jokių įrodymų, pagrindžiančių Konvencijos pažeidimą šiuo požiūriu. Todėl ši pareiškimo dalis turi būti atmesta kaip aiškiai nepagrįsta pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 ir 4 dalis.

2. Pareiškėjas taip pat skundėsi, kad jo laikinas perkėlimas į Vilniaus tardymo izoliatorių-kalėjimą buvo neteisėtas ir prilygo pataisos darbų įstaigos Rasų g. administracijos savavališkam nubaudimui už aktyvią jo veiklą ginant nuteistųjų teises. Pareiškėjas taip pat teigė, kad jam palankus 2001 m. vasario 27 d. Vyriausiojo administracinio teismo sprendimas nebuvo įvykdytas.

Konvencijos 3 ir 13 straipsniuose atitinkamai numatyta:

„Niekas negali būti kankinamas, patirti nežmonišką ar žeminantį jo orumą elgesį arba būti taip baudžiamas.“

„Kiekvienas, kurio teisės ir laisvės, pripažintos šioje Konvencijoje, yra pažeistos, turi teisę pasinaudoti veiksminga teisinės gynybos priemone kreipdamasis į valstybės instituciją nepriklausomai nuo to, ar tą pažeidimą asmenys padarė eidami savo oficialias pareigas.“

Teismas nemano, kad pareiškėjo skundas dėl jo laikino perkėlimo iš vienos įkalinimo įstaigos į kitą teisėtumo gali būti priskiriamas Konvencijos 3 straipsnyje įtvirtintų teisių taikymo sričiai. Bet kuriuo atveju, reikia atkreipti dėmesį, kad vidaus teismai pripažino šio perkėlimo neteisėtumą ir pareiškėjui už tai buvo priteistas turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas. Be to, pareiškėjui palankus teismo sprendimas buvo įvykdytas be jokio delsimo (žr. dalį „Faktai“ pirmiau). Tai rodo, kad Konvencijos 34 straipsnio požiūriu pareiškėjas prarado „aukos“ statusą ir todėl šiame kontekste negali skųstis dėl tariamo Konvencijos 3 ir 13 straipsnių pažeidimo (žr. *mutatis mutandis Saukaitis v. Lithuania* no. 41774/98, 2000-11-14). Todėl ši pareiškimo dalis turi būti atmesta kaip aiškiai nepagrįsta pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 ir 4 dalis.

3. Remdamasis Konvencijos 1 Protokolo 1 straipsniu, pareiškėjas skundėsi dėl jo darbo užmokesčio ir darbo pataisos darbų įstaigoje.

1 Protokolo 1 straipsnyje numatyta:

„Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę netrukdomas naudotis savo nuosavybe. Iš nieko negali būti atimta jo nuosavybė, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra būtina visuomenės interesams ir tik įstatymo nustatytais sąlygomis bei vadovaujantis bendraisiais tarptautinės teisės principais.

Tačiau ankstesnės nuostatos jokiū būdu neriboja valstybės teisės taikyti tokius įstatymus, kokie, jos manymu, jai reikalingi, kad ji galėtų kontroliuoti nuosavybės naudojimą atsižvelgdama į bendrąjį interesą arba kad garantuotų mokesčių, kitų rinkliavų ar baudų mokėjimą.“

Pareiškėjas skundėsi dėl ketvirtadalio atlyginimo atskaitymo pagal vidaus teisės nuostatas, tačiau nepateikė jokių įrodymų, kad minėtas atskaitymas buvo savavališkas ar nesuderinamas su bendruoju interesu Konvencijos 1 Protokolo 1 straipsnio požiūriu. Teismas daro prielaidą, jog minėta suma buvo atskaityta todėl, kad būdamas pataisos darbų įstaigoje pareiškėjas nemokėjo už apgyvendinimą ir maitinimą. Todėl ši bylos dalis yra aiškiai nepagrįsta Konvencijos 35 straipsnio 3 dalies požiūriu ir turi būti atmesta pagal Konvencijos 35 straipsnio 4 dalį.

Dėl pareiškėjo skundo dėl Lietuvos vidaus teisės aktų, reglamentuojančių pensijų klausimą, nepakankamumo, Teismas primena, kad jis negali iš esmės pakeisti vidaus institucijų, vertinant ar peržiūrint pagal socialinės paramos schemas suteikiamų piniginių išmokų dydžio (žr. *Larioshina v. Russia* (dec.), no. 56869/00, 2002-04-23). Bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į esamą situaciją, neginčijama, kad pareiškėjas neturi teisės į jokias pensijų ar socialines išmokas pagal galiojančius vidaus teisės aktus. Taigi, pareiškėjas neturi jokios „nuosavybės“ Konvencijos 1 Protokolo 1 straipsnio požiūriu dėl galimos jo teisės į pensiją ateityje ar pensijos dydžio. Todėl ši pareiškimo dalis yra nesuderinama *ratione materiae* su minėta Konvencijos nuostata, taip pat su kitomis Konvencijomis nuostatomis, kuriomis pareiškėjas rėmėsi, Konvencijos 35 straipsnio 3 dalies požiūriu ir turi būti atmesta pagal Konvencijos 35 straipsnio 4 dalį.

4. Dėl pareiškėjo skundo, kad jam nepavyko pasiekti nužudymo bylos peržiūrėjimo, amnestijos ar lygtinio paleidimo, Teismas primena, kad Konvencijoje negarantuojama teisė į tokias galimybes. Kompetentingam teismui priėmus apkaltinamąjį nuosprendį paskirta laisvės atėmimo bausmė, kurią teisės pažeidėjas turi atlikti, yra nuo pat pradžių pagrįsta pradiniu bylos teisiniu nagrinėjimu ir apeliaciniu procesu. Konkrečiai kalbant, Konvencijos 6 straipsnis netaikomas procesams, kurių prašė pareiškėjas, kadangi jie nėra susiję su „baudiamojo kaltinimo“ išsprendimu (žr. *Ganusauskas v. Lithuania* (dec.), no. 47922/99, 1999-09-07). Todėl ši pareiškimo dalis taip pat yra nesuderinama *ratione materiae* su Konvencijos nuostatomis ir turi būti atmesta pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 ir 4 dalis.

5. Galiausiai, dėl pareiškėjo teiginio, kad 2001 m. balandžio 12 d. teismo sprendimas nebuvo įvykdytas, Teismas pastebi, kad šis tvirtinimas yra nepagrįstas, kadangi sprendimas iš tiesų buvo įvykdytas 2001 m. rugpjūčio 22 d. (žr. dalį „Faktai“ pirmiau). Todėl nei Konvencijos 6 straipsnis, nei 1 Protokolo 1 straipsnis, nei kurios nors kitos Konvencijos nuostatos šiuo požiūriu pažeistos nebuvo. Taigi, ši pareiškimo dalis turi būti atmesta kaip aiškiai nepagrįsta pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Dėl šių priežasčių Teismas vienbalsiai

Skelbia priimtinais, iš anksto nenusprendamas dėl bylos esmės, pareiškėjo skundus pagal Konvencijos 8, 10 ir 11 straipsnius dėl nuteistųjų korespondencijos cenzūros ir su tuo susijusios 1999 m. liepos 20 d. pareiškėjui paskirtos drausminės nuobaudos;

Skelbia nepriimtina likusių pareiškimo dalį.

S. DOLLÉ
Kanclerė

J.-P. COSTA
Pirmininkas